

Відділення економіки, обліку та фінансів

ЦК економіки, управління та адміністрування

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	PTF101 Навчальна практика/ Practical Training
Рівень фахової передвищої освіти	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітня програма	Фінанси, банківська справа та страхування
Семестр	4 семестр
Курс	2 (на базі базової середньої освіти)
Анотація курсу	<p><i>Метою</i> вивчення дисципліни є закріплення та поглиблення отриманих теоретичних знань і набуття умінь та навичок практичної роботи.</p> <p><i>Основними завданнями є:</i> здобуття практичних навичок у складанні та опрацюванні первинних, зведених документів, фінансової звітності; вивченні фінансово-господарської діяльності організацій; засвоєнні методів і прийомів аналізу діяльності; розумінні форм організації аналітичної роботи, збір, аналіз та обробка даних для виконання фінансового аналізу установи, організації.</p> <p><i>Предметом</i> вивчення навчальної дисципліни є фінансова та інша діяльність підприємства, організації направлена на реалізацію прийнятих управлінських рішень і відображена в системі показників обліку, звітності та в інших джерелах інформації.</p>
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=201
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Кулик Ю.М., викладач, спеціаліст вищої категорії канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: yulia_111m@ukr.net
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітньо-професійна програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/fmb_f24.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово ЗК 05. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

	ЗК 06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	<p>СК 01. Здатність використовувати теоретичний та предметні) методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування та фондового ринку</p> <p>СК 02. Здатність здійснювати професійну діяльність згідно з чинним законодавством.</p> <p>СК 06. Здатність складати й аналізувати фінансову звітність</p> <p>СК 07. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК 13. Здатність досліджувати фінансово-економічні процеси та господарські операції;</p>
Перелік програмних результатів навчання	<p>РН 02. Володіти державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності.</p> <p>РН 03. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.</p> <p>РН 05. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.</p> <p>РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.</p> <p>РН 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.</p> <p>РН 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.</p> <p>РН 10. Застосовувати принципи, методи і процедури бухгалтерського обліку у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>РН 11. Формувати й аналізувати форми фінансової звітності та правильно інтерпретувати отриману інформацію.</p> <p>РН 16. Аналізувати та узагальнювати результати діяльності підприємства.</p>
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	<p>Загальна кількість годин – 180</p> <p>Кількість кредитів –6</p> <p>Кількість лекційних годин –</p> <p>Кількість практичних занять – 60</p> <p>Кількість годин для самостійної роботи студентів – 120</p> <p>Форма підсумкового контролю – залік</p>

Методи навчання	Практичні (метод розбору кореспонденції, кейс-завдання); аналіз ситуацій; робота в групах; методи самоконтролю.
Зміст дисципліни	
Тема 1. Методи нарахування амортизації	Сутність та об'єкти амортизації. Вартість основних засобів, яка амортизується. Методи нарахування амортизації. Види вартості. Строк корисного використання. Фізичний і моральний знос об'єкта.
Тема 2. Методика заповнення звітності	Фінансові показники установи. Квартальні і річні звіти. Оборотно – сальдовий баланс. Статистична звітність. Податкова звітність. . Нормативи та складові розрахунку. Методика заповнення фінансової звітності організації, установи.
Тема 3. Методика заповнення первинних документів	Законодавча база. Документ. Документація. Мета складання. Первинний документ. Носії, на яких складаються первинні документи. Види фінансових документів. Мова складання первинних документів.
Тема 4. Аналіз фінансових звітів	Зміст та завдання аналізу активу. Горизонтальний та вертикальний аналіз активних операцій. Аналіз структури активів. Коефіцієнтний аналіз якості активів. Зміст та завдання аналізу зобов'язань. Класифікація зобов'язань. Аналіз динаміки та структури зобов'язань. Структурний аналіз зобов'язань. Аналіз звіту про рух грошових коштів за прямим та непрямим методами. Аналіз звіту про фінансові результати установи. Аналіз звіту про власний капітал.
Тема 5. Аналіз фінансового стану установи	«Читання» балансу підприємства. Формування агрегованого та порівняльного аналітичного балансів. Аналіз динаміки валют балансу підприємства. Порівняльний аналіз динаміки, складу і структури майна підприємства. Аналіз наявності, стану та ефективності використання основних фондів і нематеріальних активів. Аналіз забезпеченості підприємства оборотними коштами. Аналіз джерел формування, структури та розміщення оборотних активів.
Тема 6. Аналіз необоротних активів	Оцінка забезпеченості підприємства основними засобами та іншими необоротними активами; оцінка виконання плану їх зростання і оновлення; визначення технічного стану основних засобів; оцінка рівня ефективності використання необоротних активів і факторів, які на нього впливають; визначення повноти використання парку устаткування і його комплектності; встановлення ступеня використання устаткування в часі і за потужністю; визначення впливу використання устаткування на обсяг виробництва; оцінка резервів збільшення об'єму продукції за рахунок поліпшення використання устаткування.

Тема 7. Аналіз оборотних активів	Забезпеченість підприємства нормальними перехідними обсягами запасів сировини і матеріалів, незавершеного виробництва, готової продукції і товарів. Відповідність структури запасів виду господарської діяльності підприємства. Виявлення змін в динаміці запасів та визначити наявність над нормованих залишків. вивчення та оцінка: складу та структури дебіторської заборгованості; питомої ваги дебіторської заборгованості в сумі оборотних активів підприємства; її реальності (правдивості); правильності оформлення дебіторської заборгованості.
Тема 8. Аналіз співвідношень власного і позикового капіталу	Мета, завдання та напрями аналізу ефективності використання капіталу підприємства. Поняття прибутковості (рентабельності) підприємства. Аналіз рівня, динаміки та структури фінансових результатів діяльності підприємства. Вертикальний та горизонтальний аналізи формування фінансових результатів підприємства. Оцінка якості прибутку. Аналіз формування, розподілу та використання чистого прибутку.
Тема 9. Аналіз грошового потоку	Поняття грошового потоку та його значення для фінансової діяльності підприємства. Необхідність, мета та завдання аналізу грошових потоків. Класифікація грошових потоків підприємства. Оцінка чистого грошового потоку. Джерела інформації для аналізу грошових потоків. Прямий та непрямий методи оцінки руху грошових коштів: способи здійснення, їх переваги і недоліки. Аналіз складу та структури вхідних та вихідних грошових потоків від операційної, фінансовій та інвестиційної діяльності підприємства. Факторний аналіз грошових потоків.
Тема 10. Аналіз прибутковості та рентабельності підприємств	Фінансове прогнозування: його сутність та значення. Мета та завдання короткострокового прогнозу фінансового стану підприємства. Методика формування прогнозу доходів і витрат підприємства. Короткострокове прогнозування руху грошових коштів підприємства. Прогнозування надходжень і витрат грошових коштів від операційної діяльності. Прогнозування надходжень і витрат грошових коштів від інвестиційної діяльності. Прогнозування надходжень і витрат грошових коштів за фінансовою діяльністю.
Тема 11. Аналіз кредитоспроможності підприємств	Сутність кредитоспроможності. Мета, завдання та значення аналізу кредитоспроможності підприємства. Фактори формування кредитоспроможності підприємства. Система показників для оцінки кредитоспроможності. Особливості формування системи показників для оцінки поточної та перспективної кредитоспроможності підприємства, при комерційному та банківському кредитуванні. Етапи аналізу кредитоспроможності. Методи оцінки кредитоспроможності підприємства. Оцінка та аналіз кредитного ризику. Виявлення резервів підвищення

	кредитоспроможності підприємства та зниження кредитного ризику підприємства.
Тема 12. Аналіз ліквідності та платоспроможності	Сутність ліквідності та платоспроможності підприємства, їх значення для оцінки його фінансового стану. Майнова та фінансова ліквідність підприємства. Оцінка ліквідності балансу. Ознака абсолютної ліквідності балансу. Коефіцієнт ліквідності балансу. Система відносних показників ліквідності підприємства (коефіцієнти поточної, абсолютної, швидкої та загальної ліквідності та інші), порядок їх розрахунку, оцінки і економічна інтерпретація. Система показників платоспроможності підприємства
Тема 13. Аналіз фінансової стійкості	Основні фактори, що впливають на стійкість фінансового стану підприємства. Аналіз абсолютних показників фінансової стійкості. Власний оборотний капітал і робочий (функціонуючий) капітал підприємства, методика їх розрахунку, економічна інтерпретація. Аналіз наявності власного оборотного капіталу. Залишок або нестача джерел коштів для формування запасів і затрат як узагальнюючий показник фінансової стійкості промислового підприємства, його розрахунок і аналіз. Типи фінансової стійкості підприємства.
Тема 14. Аналіз фінансової звітності комерційного банку	Фінансові показники банку. Квартальні і річні звіти банку. Оборотно – сальдовий баланс банку. Зміст та завдання аналізу активу банку. Горизонтальний та вертикальний аналіз активних операцій банку. Аналіз структури активів банку. Коефіцієнтний аналіз якості активів. Аналіз якості, ризиковості та диверсифікованості активних операцій банку. Методика складання Звіту про прибутки та збитки, знецінення цінних паперів у портфелі банку. Характеристика специфіки формування статей звіту про прибутки та збитки банку. Квартальні та річні звіти банку.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин студент може отримати індивідуальний графік навчання за погодженням із керівником курсу, завідувачем ЦК та завідувачем відділення
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.

Використання ШІ	Використання ШІ під час виконання завдань регламентується Політикою «Використання ШІ в освітньому процесі ЧДБК» Завдання мають маркування регламенту використання ШІ.
Підсумковий контроль	Іспит у кінці семестру за результатами поточної успішності

Система оцінювання

Система оцінювання підсумкової успішності студентів поділяється на **поточний контроль** та **семестровий контроль**.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру і охоплює всі види аудиторної роботи (практичні, семінарські заняття) та виконання індивідуальних завдань. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за цей вид контролю, становить 100.

Підсумковий контроль

Відбуватися у формі заліку

Розрахунок підсумкової оцінки

Для предметів з іспитом: Підсумкова оцінка (О) розраховується як сума балів за роботу в семестрі (S) та балів за іспит (Т), кожен з яких має максимальну вагу 100 балів. Вагові коефіцієнти для обох компонентів однакові та дорівнюють **0,5**.

Формула: $O = (S \times 0.5) + (T \times 0.5)$

Види навчальної роботи	Загальна кількість балів
Практичні завдання 14 тем по 5б	70
Розрахункова робота	30
Разом	100

Критерії оцінювання для кожного виду навчальної

Критерії практичних робіт

5б – повністю правильне рішення практичного завдання, повні та обґрунтовані відповіді при розв'язанні завдань

4б – повні та обґрунтовані відповіді з не суттєвими помилками при розв'язанні завдань

3б - допущення декількох незначних помилок при розв'язанні завдань

2б – неповні відповіді при розв'язанні завдань; складності при визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання

1б - неповні відповіді, допущення значної кількості помилок при розв'язанні завдань; невміння визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання

0б - неповні, обґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при розв'язанні завдань.

Критерії оцінювання індивідуальних робіт (розрахункової роботи)

30-25б – студент виявляє повне засвоєння всього обсягу програмного матеріалу; виділяє в ньому головні положення, усвідомлено застосовує отримані знання на практиці при розв'язуванні задач; не допускає помилок при відтворенні знань; письмові відповіді ґрунтовні, логічні, володіє бухгалтерською термінологією, навичками заповнення первинних документів, знає нормативно-правові регулятори ведення бух обліку в Україні, професійно використовує довідкові джерела.

24-18б – студент виявляє знання навчального матеріалу; вміє застосовувати знання у розрахунках, у відповідях не має серйозних помилок і легко усуває окремі неточності звертаючись за допомогою до педагога.

17-116 – студент виявляє засвоєння основного матеріалу, але відчуває утруднення при виконанні самостійному комплексного завдання, вимагає уточнюючих додаткових питань; воліє відповідати на питання відтворюючого характеру і робить помилки в заповненні первинних документів.

10-46 – студент дає невірні відповіді, які не відповідають змісту програмного матеріалу і свідчать про нерозуміння його основних положень, в первинних документах не заповнені всі реквізити, суттєві помилки в кореспонденції рахунків.

3-06- розрахункове завдання не виконано.

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Закон України „Про банки і банківську діяльність” від 06.02.2015 № 2121-III. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2121-14
2. Закон України „Про Національний Банк України” від 20.05.1999; № 679-XIV –URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
3. Косова Т.Д. Фінансовий аналіз : Центр учбової літератури. Київ, 2023
4. Мельник С. І., Шевченко Н. В., Висоцька І. Б. Банківська система : навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. 184с
5. Облік та фінанси : навчальний посібник / за ред. Куцика П. О. ; П. О. Куцик, Р. М. Воронко, Т. О. Герасименко, О. І. Копилюк, В. І. Бачинський та ін..Львів: видавництво ЛТЕУ, 2023. – 345 с.
6. Партин Г.О., Загородній А.Г, Фінансовий контролінг: Львівська Політехніка, 2024. 216с
7. Стойко О. Я., Дема Д. І. Фінанси : підручник / за ред. О. Я. Стойка. 2-ге вид. перероб. і доп. Житомир : Поліський університет, 2024. 317 с
8. Філіна Г.І. Фінансова діяльність суб'єкта господарювання: Центр навчальної літератури. Київ, 2022. 320с
9. Фінансовий аналіз : навч. посібник / Я. Б. Дропа. – Електрон. вид. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. – 238 с.
10. Фінансовий аналіз та звітність : електронний практикум комбінованого використання / І. Ю. Спіфанова, В. В. Джеджула. 2-ге вид., доп. Вінниця, 2022. 144 с
11. Цибульська Е.І. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник, Київ, 2024.348с
12. Finkler, S. A. (2021). *Finance & accounting for nonfinancial managers*. Wolters Kluwer.
13. Zinn, J. A. (2022). An alternative framework for a textbook analysis of the money multiplier.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Верховної Ради України <http://www.rada.gov.ua>
2. Національна бібліотека України імені В.І Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>
3. НБУ <https://bank.gov.ua/>
4. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>

5. Державна аудиторська служба України. URL: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>
6. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>